

Rydahl Kamilla
Jaana Järretorp
Utvecklare bild och form
040-675 37 61
kamilla.rydahl@skane.se

PM

Datum 2014-05-26
Dnr 1400923

1 (8)

Bildkonstens infrastruktur i Skåne 2005-2014

Kompletterande informationsmaterial för Region Skånes kulturnämnd vid sammanträde 2014-06-11.

Handlingsplan för Bildkonst 2005-2006:

Handlingsplan för Bildkonst togs fram gemensamt av Region Skånes kulturnämnd, Malmö stad och ett samverkansråd som samlade representativa konstorganisationer (Konstnärernas Riksorganisation, KRO och Institutet för Konstnärer och Konstförmedlare, IKK) med finansiellt stöd från Framtidens kultur. Arbetet med handlingsplanen pågick under 2005-2006 och projektet utgjordes av en projektgrupp och en styrgrupp.

Projektgruppen inrymde representanter från konstorganisationerna, projektledare samt tjänstemän från Kultur Skåne och Malmö stad. Styrgruppen utgjordes av ordförande samt vice ordförande från Region Skånes kulturnämnd och Malmö kulturnämnd samt Regions Skånes Kulturchef och Malmö stads Kulturdirektör.

Utgångsläget för framtagandet av *Handlingsplan för Bildkonst* var bildkonstens unika förutsättningar i Skåne, men å andra sidan en svag och otydlig infrastruktur och en generellt svag ekonomi för bildkonstnärer och andra aktörer inom området.

Syftet med *Handlingsplan för Bildkonst* var att markera och definiera bildkonstens betydelse som strategisk utvecklingsfaktor i Skåne genom att

- Stärka Region Skånes profil som bildkonstregion.
- Främja och utveckla bildkonstnärers och konstförmedlares arbetsmiljöer i Skåne.
- Främja och underlätta allmänhetens intresse och kontakt med bildkonst.

Handlingsplan för Bildkonst utgjorde tillsammans med Region Skånes kulturpolitiska program *Växa med kultur*, 2003, de styrdokument som låg till grund för nämndens och förvaltningens arbete inom bildkonst och form fram till och med 2008.

Handlingsplan för Bildkonst, 10 strategiska områden:

Handlingsplanen lyfte fram 10 strategiska områden för förbättring:

- 1. Stärk de regionala resurserna för kunskapsuppbyggnad, dialog, samverkan och dokumentation inom bildkonst.**
Inrätta en **regional konstkonsulent/resursorganisation** med följande huvuduppgifter:
  - Bredda intresset för bildkonst och stärka konstens ställning
  - Främja samarbetet mellan utövare och institutioner och andra aktörer
  - Informationsspridning och nätverk
  - Rikta en del av arbetet mot målgruppen barn och unga
  - Stödja det konstpedagogiska arbetet i regionen
  - Anordna kunskapsseminarier, debatter, dialoger
  - Omvärldsanalys och rapporter
  - Rådgivare och coachroll för kommuner
  - Samverka med övriga kulturkonsulenter i regionen
  - Samverka med andra regioner
  - Etablera ett regionalt konstkollegium
- 2. Stimulera och öka offentliga inköp och beställningar av konst och konstnärlig utsmyckning.**
- 3. Identifiera, utveckla och bearbeta nya områden för konstnärlig kompetens.**
- 4. Förbättra basen för konstnärligt arbete.**
- 5. Öronmärk medel till bildkonst.**
- 6. Kommunal samverkan i Skåne.**
- 7. Spegla, uppmuntra och ta i anspråk den etniska och kulturella mångfalden inom bildkonsten.**
- 8. Stöd till nationellt och internationellt utbyte/kontakter.**
- 9. Marknadsför bildkonsten och stimulera intresset hos publik och tillresta turister.**
- 10. Utveckla näringslivets engagemang och kontakt med bildkonst.**

Region Skånes kulturpolitiska program Öppna landskap - konst och kultur i Skåne, 2008:

Från 2008 utgjorde *Handlingsplan för bildkonst* tillsammans med Region Skånes nya kulturpolitiska program *Öppna landskap – konst och kultur i Skåne* grunden för utvecklingsarbetet inom bildkonst och form.

Öppna landskap – konst och kultur i Skåne inrymde kulturpolitisk vision, strategisk inriktning och fyra målområden.

Avsiktsförklaring för samverkan mellan Statens kulturråd och Region Skåne avseende kulturverksamhet 2009-2010:

2009 skrevs en Avsiktsförklaring för samverkan mellan Statens kulturråd och Region Skåne, avseende kulturverksamhet 2009-2010, som inrymde särskilda satsningar på bildkonst och form. I denna avsiktsförklaring pekades bildkonstens infrastruktur ut som ett viktigt område för gemensam utveckling:

Bildkonsten är stark i Skåne. Det saknas dock en sammanhållen infrastruktur på området. Den regionala Handlingsplan för bildkonst, framtagen i samverkan mellan Region Skåne, Malmö stad och konstorganisationerna, pekar övergripande på insatsområden som är av största vikt för att stärka, främja och utveckla konsten i Skåne. Handlingsplanen är utgångspunkt för Kulturrådet och Region Skåne i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Regionfullmäktiges beslut inför inträdet i Kultursamverkansmodellen 2010-12-13:

Regionfullmäktige beslutade 2010-12-13 att i Region Skånes budget för 2011 tilldela kulturen 11 miljoner kronor mer än tidigare ”som en följd av den s.k kulturportföljen som Region Skåne planerar införa under 2011. Portföljen innebär ett utvidgat ansvar för Region Skåne att fördela statliga kulturpengar i Skåne”.

Inom ramen för det utökade anslaget från fullmäktige beslutade kulturenämnden 2011-02-21 (Dnr 1002344) samt i sitt yttrande 2010-09-08 över Regionstyrelsens planeringsdirektiv 2011-2013 (Dnr 1000175) att avsätta 500 000 kronor till Form/Design Centers påbörjade utvecklingsarbete och 2 miljoner kronor till bildkonstens infrastruktur vilket inkluderade nya mottagare av verksamhetsbidrag, förstärkningar av vissa verksamhetsbidrag samt öronmärkta medel för vissa förstudier och kartläggningar.

Nytt kulturpolitiskt uppdrag genom Kultursamverkansmodellen och Konst- och kulturfrämjande verksamhet som ett av sju verksamhetsområden:

Sedan 2006 hade Kultur Skåne, som en konsekvens av *Handlingsplan för bildkonst*, anställt en regional konstkonsulent. Kostnaden för tjänsten

finansierades av kulturförvaltningen och bedrevs som en del av Kultur Skånes eget arbete. För och genom detta uppdrag söktes sedan årligen 200 000 kronor från Kulturrådet, till vilka man även redovisade verksamheten. I och med att kultursamverkansmodellen infördes 2010 flyttades de statliga pengarna för Konst- och kulturfrämjande verksamhet in i modellen. Det innebar att *konst- och kulturfrämjande verksamhet, bildkonst* blev ett av sju verksamhetsområden som regionen får dela ut statliga medel inom.

Den *konst- och kulturfrämjande verksamheten, bildkonst* bedrivs alltså inom ramen för Kultur Skånes egen verksamhet och statliga medel för utvecklingsarbetet söks fortfarande årligen från Kulturrådet till vilka även verksamheten redovisas. Redovisning och ansökan sker årligen i Kulturdatabasen och enligt §4, Regional kultursamverkan, vilket innebär att särskilda insatser ska göras för området.

Kulturförvaltningens insatser inom den konst- och kulturfrämjande verksamheten på bildkonstområdet förhåller sig därmed dels till de regionala kulturpolitiska målen genom den regionala kulturplanen, dels till de nationella kulturpolitiska målen och utgör en operativ del i kultursamverkansmodellen.

Arbetet med *bildkonstens infrastruktur* i Skåne – vilket alltså inkluderar *konst- och kulturfrämjande verksamhet, bildkonst* utgår vidare därmed dels från kulturnämndens två kulturpolitiska mål, samtliga nio kulturpolitiskt prioriterade områden och de nationella kulturpolitiska målen.

Regional kulturplan för Skåne 2011-2012:

I och med Regional kulturplan för Skåne 2011-2012 utgjorde kulturplanen tillsammans med *Öppna landskap – konst och kultur i Skåne* styrdokumentet för verksamheten. Under denna period beslutades i nämnd och förvaltning att den nya regionala kulturplanen skulle ersätta tidigare separata handlingsplaner och strategier vilket även innefattade *Handlingsplan för bildkonst*.

De avsnitt i Regional kulturplan för Skåne 2011-2012 som handlar om bildkonst- och form, är i mycket hämtade ur *Handlingsplan för bildkonst*, som på så sätt har fortsatt vara betydelsefull för området.

Regional kulturplan för Skåne 2013-2015:

Regional kulturplan för Skåne 2013-2015 beskriver hela det kulturpolitiska uppdraget i Skåne och kulturplanen ersätter i och med densamma det tidigare kulturpolitiska programmet (beslut i KN i november 2012). Den regionala kulturplanen utgörs därmed av både kulturpolitisk vision, med mål och prioriteringar samt områdessatsningar. Även i denna kulturplan präglas området bildkonst och form av strategiska formuleringar och prioriterade insatser som finns med redan i *Handlingsplan för bildkonst*, områden som bedömts viktiga att arbeta vidare med.

Mottagare av verksamhetsbidrag

Fram till 2009 hade sju verksamheter regionalt verksamhetsbidrag; Konstfrämjandet Skåne, Stiftelsen Wanås utställningar, Signal – Center för samtidskonst, Lilith Performance Studio, Malmö konstmuseum, Rooseum och Form/Design Center.

I och med inträdet i kultursamverkansmodellen och därigenom det extra anslaget från regionstyrelsen kunde fler verksamheter inom bildkonst- och formområdet erhålla verksamhetsbidrag.

2010 års verksamhetsbidragsmottagare, nya samt förstärkningar:

Nya: Konsthantverkscentrum Skåne

Förstärkning: Signal – Center för samtidskonst, Lilith Performance Studio. Moderna Museet Malmö invigdes i december 2009 och tillfördes ytterligare medel för kulturpedagogiskt uppdrag samt ytterligare anslag utöver basfinansieringen.

2011 års verksamhetsbidragsmottagare, nya samt förstärkningar:

Nya: KKV Monumental, Kivik Art Centre

Förstärkning: Form Design/Center, Lilith Performance Studio, Stiftelsen Wanås utställningar, Signal – Center för samtidskonst.

2012 års verksamhetsbidragsmottagare, nya samt förstärkningar:

Nya: Skånes konstförening, Östra Skånes Konstnärsgille/Tjörnedala konsthall, Konstnärscentrum Syd, KKV Textiltryck Malmö, KKV Grafik Malmö, Mediaverkstaden Skåne.

Förstärkning: Konsthantverkscentrum Skåne, Konstfrämjandet Skåne, KKV Monumental, Form/Design Center, Signal – Center för samtidskonst.

2013 års verksamhetsbidragsmottagare, förstärkningar:

Förstärkning: Konsthantverkscentrum Skåne, KKV Monumental, KKV Textiltryck Malmö, KKV Grafik Malmö, Mediaverkstaden Skåne.

2014 års verksamhetsbidragsmottagare, nya samt förstärkningar:

Ny: Konstitutet – en samlade resursplattform för bild- och formkonsten i Skåne

Förstärkning: Ystad konstmuseum, Lilith Performance Studio, KKV Grafik, Konstnärscentrum Syd.

Statliga utvecklingsmedel medel 2012 ->

Kulturnämndens satsningar på bildkonst- och formområdet har även genererat statliga utvecklingsmedel. Kulturrådets *Utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet* har gått till *Barnens Bästa Biennial (Konstens vecka – barn och unga)*, *Resurscentra bildkonst/Konstitutet*, *Nätverksutveckling Textil konst, Form/Design Center* och webbplattformen *Konst i Skåne*.

De statliga medel som är knutna till den konst- och kulturfrämjande verksamheten, bildkonst ligger inom ramen kultursamverkansmodellen och omfattar 200 000 kr per år för särskilda insatser inom området, t ex förstudier/kartläggningar, nätverk, kompetensutveckling/workshops, konferenser/seminarier, riktade stöd i större pågående projekt.

Genomförda förstudier/kartläggningar 2011 - 2013

Kartläggning av konstföreningar i Skåne
Nätverksutveckling textil konst i Skåne
Skapande Skola – bildkonst och form i Skåne
De Skånska konststrundorna
Konstens vecka - barn och unga
Tillgängliggöra Öresundsregionens bild- och formutbud
Resurscentra bildkonst
Digitalisering/Visualisering/Ny tekniks betydelse för bildkonst och omvänt bildkonstens betydelse för digitalisering/visualisering/ny teknik
Skånskt nätverk för konstpedagogik och Skånes roll i KOP-nätverket för konst- och publikfrågor

Aktiviteter som pågår mot bakgrund av förstudier/kartläggningar, men som måste säkras ekonomiskt för fortsatt drift:

- Barnens Bästa Biennial – en samtidskonstfestival för unga
- Konstitutet – en samlande resursplattform för bild- och formkonsten i Skåne

Aktiviteter som sker och har skett med stöd i förstudier/kartläggningar med (i dagsläget) mindre medel ur konst- och kulturfrämjande verksamhet, bildkonst:

- Regionalt nätverk för konstpedagogik (inom ramen för Barnens Bästa Biennial)
- KOP – nätverket för konst- och publikfrågor (2008-2014)
- Seminarium om Skapande Skola – bildkonst och form i Skåne (2012)
- Seminarium – Bildkonstens roll i Biblioteken som kulturhus (2012)

Aktiviteter som sker med stöd i förstudier/kartläggningar inom ramen för ordinarie verksamhet:

- Konst i Skåne (Tillgängliggöra Öresundsregionens bild- och formutbud), av Konstfrämjandet Skåne

Aktiviteter föreslagna i förstudier/kartläggningar som är vilande och inte ännu har aktiverats operativt, ej eller har särskild budget för insatser:

- Skapande Skola – bildkonst och form i Skåne
- Digitalisering/Visualisering/Ny tekniks betydelse för bildkonst och omvänt bildkonstens betydelse för digitalisering/visualisering/ny teknik

Nya utmaningar

Framöver finns ett antal utmaningar att förhålla sig till.

Utöver att säkra ekonomin för större och långsiktiga utvecklingsprojekt handlar det om att bestämma vilket fortsatt fokus nämndens satsningar på bild- och formkonstområdet ska ha. Kulturnämnden har nu genom verksamhetsbidragsmottagarna fler och mer mångfacetterade relationer till professionens institutioner och organisationer. Dessa relationer är centrala för det långsiktiga utvecklingsarbetet och de bör värnas och utvecklas. Effekten av de relativt små verksamhetsbidragen är anmärkningsvärt starka och träffar väl nämndens kulturpolitiska mål och kulturpolitiskt prioriterade områden.

Utöver att fortsätta utvecklingsarbetet i samverkan med verksamhetsbidragsmottagarna, staten och t ex kommunerna, finns särskilda fokusområden som delvis pekats ut i tidigare nämnda förstudier. Utmaningar som tangerar andra politikområden bör också beaktas.

Referenslista:

Handlingsplan för Bildkonst, 2005-2006.

Växa med kultur, 2003.

Avsiktsförklaring för samverkan mellan Statens kulturråd och Region Skåne avseende kulturverksamhet 2009-2010.

Beslut Regionfullmäktige, om budget 2010-12-13.

Beslut i Kulturnämnden 2011-02-21, Dnr 1002344.

Kulturnämndens yttrande över Regionstyrelsens planeringsdirektiv 2011-2013. Dnr 1000175

Öppna landskap – konst och kultur i Skåne.

Kulturrådet, redovisning av konst- och kulturfrämjande verksamhet enligt §4 . Webb: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-20102012-om-ford_sfs-2010-2012/

Regional kulturplan för Skåne 2011-2012.

Regional kulturplan för Skåne 2013-2015.

Kulturnämndens budget och verksamhetsplan för åren 2010, 2011, 2012